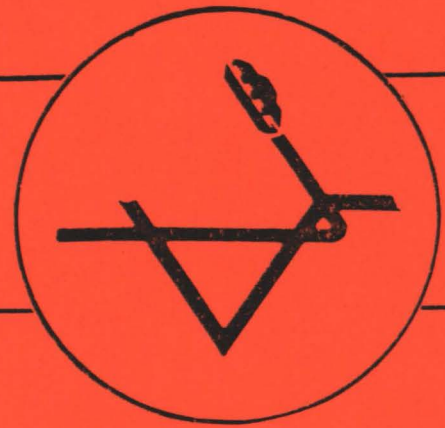
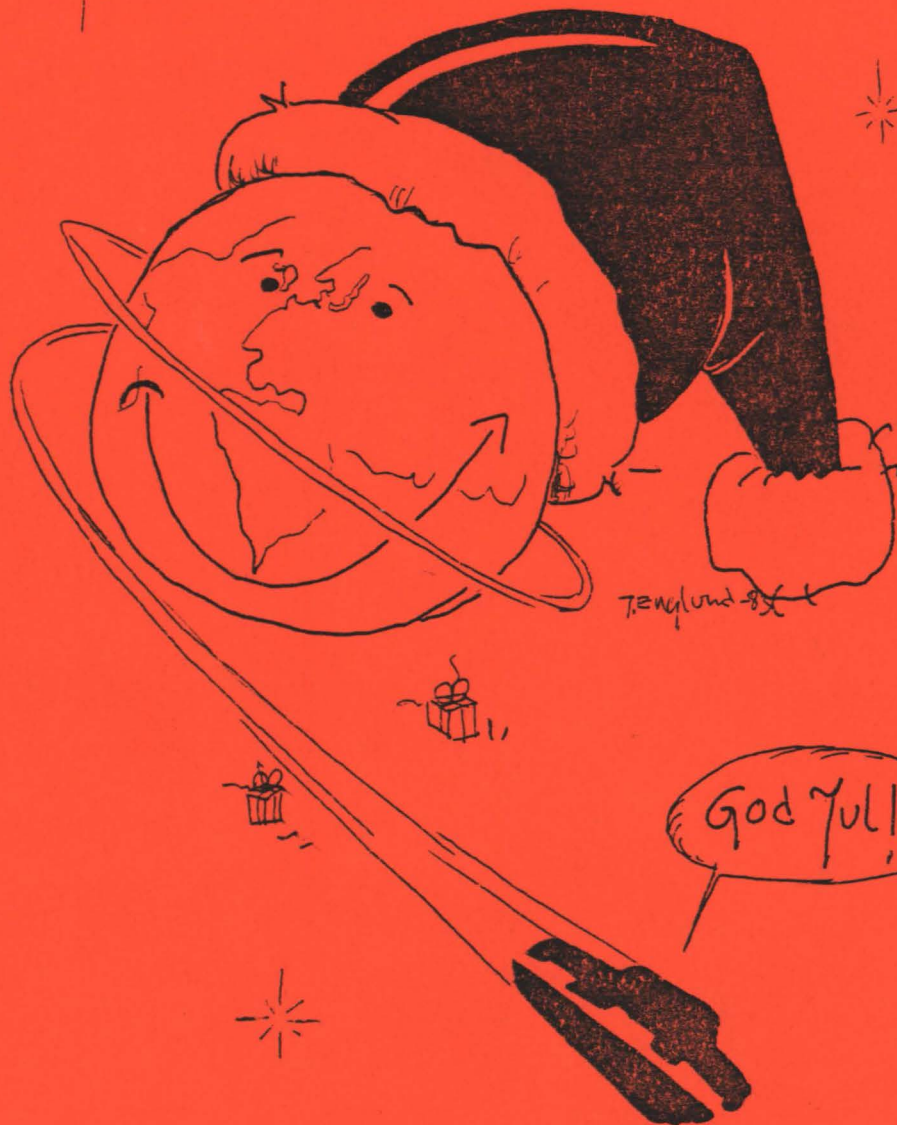

ARGUS

NR 4 ÅRGÅNG 7

1983

ARGUS

ARGUS är en medlemstioning för UFO-Gävleborg som är medlem i Riksorganisationen UFO-SVERIGE.

Föreningens adress:

GÄVLEBORGS UFO-FÖRENING
BOX 282
S01 04 GÄVLE

STYRELSEN 1983:

Ordf. ROLAND ÖSTLUND

V. Ordf. THOMAS DAHL

Sekr. HÅKAN ERDAHL

Kassör. YLWA JEDENBY LEDAMÖTER: BENGT-OLOF BRÄTTER, OLA JEDENBY, BÖ ERIKSSON

Ansvarig utgivare:

Jan Englund

Redaktionens tel. 026/116969

Föreningens tel. 026/116969

Prenumeration och medlemskap:

Familj 50 kronor per år

Enskild medlem 50 kronor per år

Militär, Pensionär samt skolgång
under 18 år 25 kronor per år

Medlemsavgiften insättes på
postgironummer 21 45 89 - 4

FLYTTAT ?

Det är av stor vikt att du meddelar oss om du flyttat, både för din och vår del.

Gör som så att du endera använder postens vykort för adressändring och skickar den till boxen, eller ring till oss och tala om det på tel. 026/11 69 69.

INNEHÅLL

Ledare.....	Sid.2
Observationsrapport.....	Sid 3-4
UFO-Kollision.....	Sid.5
Universums Uppkomst.....	Sid.6-8
Blixten.....	Sid.9
Observationsrapport.....	sid10-11
UFO-Entusiast.....	Sid 12
Astronomisk Nyhet.....	Sid 13-14
UFO-Rapport.....	Sid 15-16

BIDRAG

Bidrag från läsarkretsen i form av artiklar och diskussionsinlägg mottages tacksamt. För att den redaktionella bearbetningen skall underlättas bör manuskripten skrivas med största möjliga radavstånd på skrivmaskinen. Var god uppgi namn, adress och telefonnummer, då vi efter redaktionens arbete sänder tillbaka ert material om så önskas. Tack på förhand!

Ledare

Ja snart är det inte långt kvar till juletid, vilket märks på att det är sista nummret av Argus för det här året. Nu undrar ni säkert ifall det har hänt något på sistone. Jodå, faktiskt en hel del, men ändå lite tunt med UFO-fall just i Gävleborg. Vi skall i alla fall nämna att det har varit ett stort internationellt UFO-möte i England, där flertalet av Europas länder närvarade (bl a UFO-Sverige). Vidare skall vi ta upp att föreningsmedlemmarna nu i fortsättningen erbjuds att prenumerera på UFO-Sverige aktuellt till en ovanligt hög rabatt på 20%.

Nåväl, man skall inte bli långgrandig, så jag önskar er en stunds god läsning och sätter punkt här.

Red. representerad av
föreningens sekreterare
Håkan Ekdahl

GOD JUL och

GOTT NYTT ÅR

OBSERVATIONSRAPPORTER

Bahia Blanca, Argentina. 1950. Källa: se nedan.

År 1955 framlade ingenjören dr Enrico Bossa ett fantastiskt vittnesmål. Han uppgav att han fem år tidigare varit inne i ett land-
at tefat. Uppgifterna lämnades till tidningen El Universal, Caracas,
Venezuela, och till APRO:s ombud där, Horatio Gonzales, på det vill-
kor att hans namn ej publicerades. Senare fick dock APRO publicera
namnet.

Dr Bossa bilade i det öde området Bahia Blanca, Argentina, ca 10 mil
från sitt hotell, då han fick se ett stort metalliskt, diskuslikt
föremål intill vägen. Efter en stunds väntan på att något skulle
hända klev han ur bilen, närmade sig föremålet och tittade in ge-
nom en öppning. Det såg ut att vara tomt därinne. Ett rött ljus
pulserade sekundvis. Nyfikenheten stegrades och han klev in. Här-
en såg han ett slags svängd divan med tre säten. Där satt tre dö-
da varelser. De var ca 1,20 m, klädda från topp till tå i ett slags
åtsittande brun overall. De hade förkolnade eller brända ansikten.
Där ögonen kunde ha varit placerade fanns bara svarta hål. Golv-
et tycktes vara av något slags elastisk gummisubstans och det
fanns hål eller ventiler i det.

Framför varelserna fanns en skärm på vilken strålar spelade.
På skärmens topp fanns en glob av något genomskinligt glasliknan-
de material. Globen roterade. Dr Bossa rörde vid en av varelserna.
Denne kändes helt stel och styv. Dr Bossa greps av starka obehags-
känslor och lämnade "maskinen" så fort som möjligt. Han rusade
till sin bil och for tillbaka till hotellet, där han berättade
för några vänner om sitt äventyr. Då det redan blivit mörkt upp-
sköts återfärden till tefatet till nästa dag.

En grupp ledd av dr Bossa fann då på tefatets plats endast en
hög aska. Dr Bossa tog två bilder av askhögen. Alla rörde i askan
med händerna, som blev purpurfärgade. Då de tittade uppåt fick de se
tre tefat på 600 m höjd. Dr Bossa tog några fotografier av dem
innan de satte fart och försvann. APRO har kopior av bilderna.
I veckor efteråt hade Dr Bossa feber och hudutslag.

OBSERVATIONSRAPPORTER

Las Cruces, New Mexico. 20 augusti 1949. Astronomiprof. Clyde Tombaugh's observation. Källa: Tombaugh i brev till "Saucer Post". (Stringfield).

Tombaugh, som på 30-talet upptäckte planeten Pluto, befann sig utanför sitt hem vid Las Cruces, New Mexico, tillsammans med sin fru och sin svärmor. Sällskapet fick då på himlen syn på ett cigarrformat föremål med två rader av fönster som lyste med ett grönaktigt ljus. Fönstren föreföll rektangulära. Föremålet höll rak kurs mot horisonten ca 25 grader sydost.

De sex till åtta rektanglarna bildade ett mönster som från observationspunkten hade en längd av ca 1 grad, dvs. dubbla månens skenbara stolek.

Tombaugh sade: "Under alla mina tusentals timmar av himlaobservationer har jag aldrig sett något så sällsamt som detta. Jag var så förvånad att mitt intryck blev något förvirrat. Hur mycket har jag icke önskat att jag då haft en kikare till hands! Inte ett ljud hördes."

Det var förmodligen ett moderskepp som Tombaugh såg. Han uppger också att han vid andra tillfällen sett tre föremål som trotsar alla förklaringsförsök.

RYSKT TAKTPLAN SKADADES AV UFO!

Det börjar dyka upp mer och mer fakta om UFO's från Sovjetunionen.

Det senaste fanns att läsa i Sovjetskaja Kultura för de som kan ryska.

"Man kan inte utesluta möjligheten av att det finns oidentifierade flygande föremål, s k UFO-fenomen, som kan ha samband med en utomjordisk civilisation."

Stod det skrivet i veckotidningen, och de uppger också att många sovjetiska forskare "förnekar inte att sådana fenomen finns".

Bland dessa forskare finns t o m en korresponderande ledamot av den sovjetiska vetenskapsakademin, uppger tidningen som också vädjar till alla vetenskapsmän att samla så mycket material som möjligt i saken.

Tidningen avslöjar vidare en händelse som inträffade med ett sovjetiskt jaktplan 1981. Planets pilot fick under flygningen plötsligt se ett "eldklot" som var fem meter i diameter. Klotet färdades framför planet ett tag "som för att mäta planets hastighet".

Därefter passerade klotet rätt igenom planets stjärt som skadades. Först trodde man att det rörde sig om en kulblix, men skadorna stämde inte med förklaringen.

Nya Norrland
830312

Det verkar vara så att det även är en kapplöpning mellan stormakterna då det gäller UFO-frågans erkännande. Vi får hoppas att den erkänns snarast och det skapas en statlig utredning.

KÄLLA: The Economist, April 12, 1980

Översättare: Bengt-Olof Bratter

U=N=I V E R S U M S U P P K O M S T

Tron på en skapelse av något slag har sedan lång tid tillbaka härskat i västvärlden. I århundranden har filosofer och teologer diskuterat om tidpunkten för skapelsen, vad som förorsakade den och vad som föregick den. Tvistefrågorna förefaller för många vara oskiljaktiga från frågor om Gud och huruvida universum uppenbarade sig genom konstruktion eller av en slump.

Det är desto mera anmärkningsvärt att ett samtalsämne, som under så lång tid har varit att bevara religion och filosofi, torde under senare år kommit inom vetenskapens och matematikens områden. Enligt den moderna fysiken började universum med en stor smäll, i vilken rymd och materia uppenbarade sig i en häftig explosion - från bokstavligen ingenting. Det rädde ett ögonblick, då all materia eventuellt användes för att skapa varje stjärna och galax och skulle kunna ha hållits på insidan av en oändligt liten hand.

Astronomer och fysiker har naturligtvis inte besvarat frågorna om Gud eller gudomligt syfte men de har förändrat hela karaktären i skapelsesdebatten. De har påvisat att många av de traditionella argumenten baserade sig på meningslösa eller felaktiga uppfattningar om universum. Men istället för dessa traditionella uppfattningar har vetenskapen framlagt några irriterande kvistiga frågor - sådana som, vad som eventuellt hände före den stora smällen.

Ett antagande är att den stora smällen föregicks av en värld bakåt i tiden, i vilken det förflutna och framtiden utbyttes. En annan teori är att det oavbrutet iakttagna universum just är i en fas på en oändligt upprepande cykel av universa, som skapas och förintas. Å andra sidan föreligger teorin att tiden själv bara är 15 miljarder år gammal - att den började med den stora smällen.

Besynnerligt nog är moderna filosofer faktiskt okunniga om dessa förbryllande frågor. Till skillnad från sina föregångare (Leibniz, Russell etc.) lever många moderna filosofer i ett tomrum, skilda från vetenskapen genom en tro att alla filosofiska problem kan lösas genom att framställa frågan,

som ursprungligen angavs, att vara obildade. Professor Freddie Ayer, nestorn bland levande Oxford-filosof, uppgav nyligen att han skulle bli förvirrad, om han försökte att taga itu med vetenskapsmännens värld, fylld med deras kiv och split när det gällde att lösa alla tvistefrågor. Ändå är den moderna fysiken inte så svår att förstå, som det ofta antas.

Det är uppenbart att världen inte alltid har existerat i dess nuvarande form. Tingen är inte stillastående utan förändras oåterkalleligen. Berg vittrar sönder, biologiska former utvecklar sig, radioaktiva grundämnen avtynar och solen förtär långsamt dess kärnbränsle. Lämningar från det avlägsna förflutna avslöjar en tid innan liv existerade och längre tillbaka en tid, innan jorden och solen existerade.

Under senare år har dramatiska bevis om en ännu tidigare epok upptäckts, då inga av de välkända strukturerna i universum - planeter, stjärnor, galaxer - existerade och då t.o.m. atomer och atomkärnor inte hade bildats och universum var otroligt kompakt. Den huvudsakliga upptäckten inträffade år 1965, när två anställda vid Bell-laboratorierna råkade av en slump på en mystisk bakgrundsstrålning, som genomträngde rymden, nu tanken att vara efterglöden efter det ursprungliga utbrottet, som markerade universums begynnelse.

Man hade anat denna tidiga kosmiska epok alltsedan upptäckten på 1920-talet av den amerikanske astronomen Edwin Hubble att alla galaxer förflyttar sig från varandra, liksom prickar målade på en uppblåsande ballong. Varje dag uppgår det extra utvidgade rymdomfånget omkring Vintergatans galax till cirka en miljard miljard miljard miljard miljard ~~kilometer~~ kilometer (km³). Slutsatsen som man snabbt insåg efter Hubbles upptäckt, är att rymden själv oavbrutet skapas.

Varifrån kommer den "extra" rymden? År 1915 framkastade Albert Einstein att rymden snarare är som ett stycke resår och kan tänjas ut, kramas och tvinnas. Det är Einsteins teori, som får astronomer och fysiker att tro att hela universum expanderar: det vill säga att rymden mellan galaxerna sväller och tänjer ut sig.

Beviset? Ljuset, som färdas mellan två galaxer, visar sig rödare vid ankomsten än vid avfärden, ett fenomen som bara kan förklaras

om galaxerna rör sig bort från varandra. För iakttagaren tänjes våglängden för det inkommande ljuset ut, intervallerna mellan våglängdens toppar blir längre.

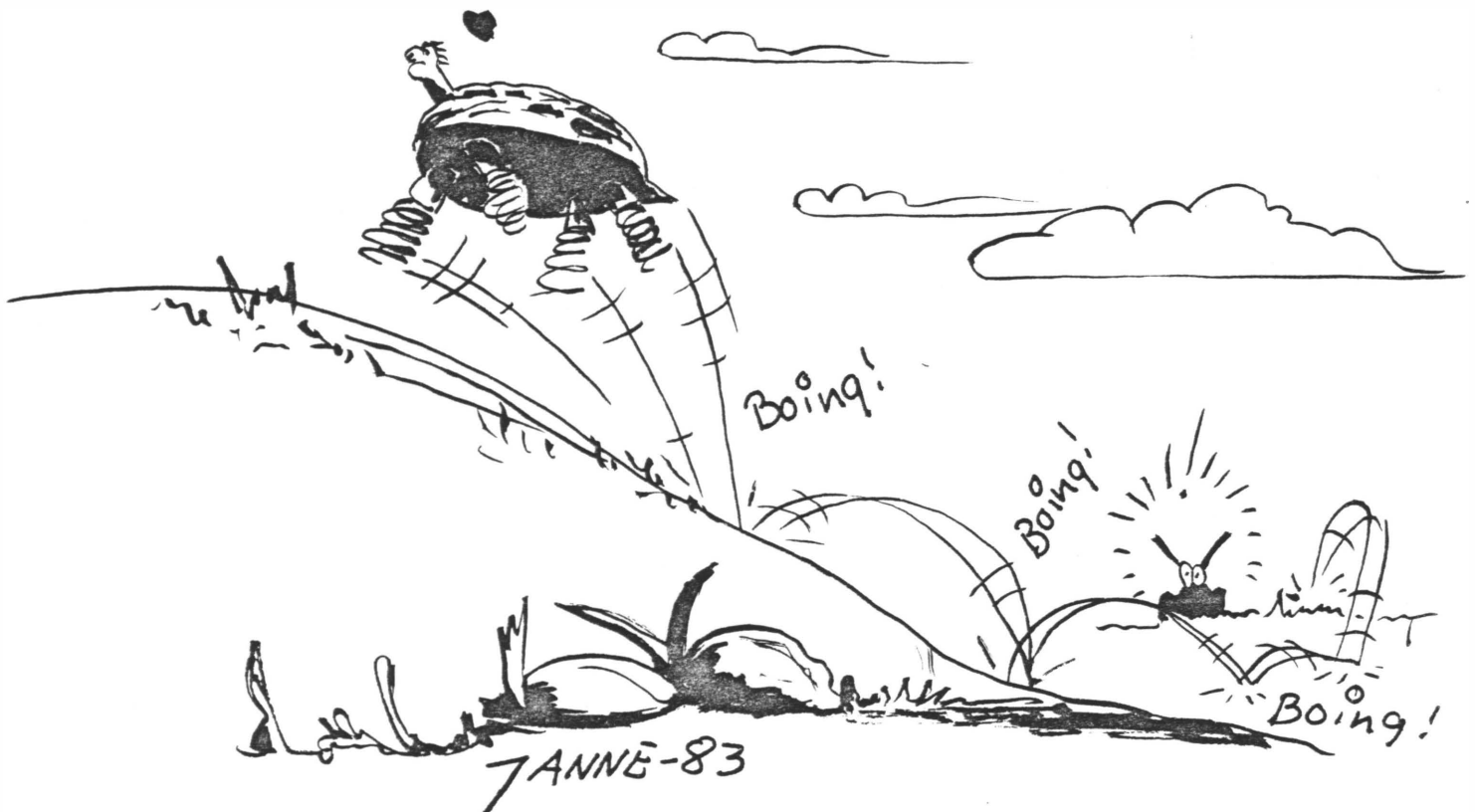
Denna systematiska rödfärgning av ljuset, som mottagits från galaxerna på ökande avstånd från jorden, var vad Edwin Hubble lade märke till. Från jordens synpunkt avlägsnar sig alla galaxer i hastigheter, som står i förhållande till deras avstånd från jorden.

Om galaxerna förflyttar sig från varandra, måste de i det förflutna ha befunnit sig närmare varandra. Låt oss extrapolarisera tillbaka i tiden deras nuvarande expansionstakt och slutsatsen blir att För 10-20 miljarder år sedan skulle de fullständigt ha förenats. I själva verket ~~verket~~ måste de i begynnelsen ha rusat ifrån varandra mycket snabbare än nu; vilken ursprungskraften än var, som tvingade universums materia att explodera utåt, allt sedan dess skulle den tilldragande tyngdkraften ha agerat som en hämsko på deras rörelsemängd och så småningom ha saktat ned expansionen. De flesta vetenskapsmän räknar med att för cirka 15 miljarder år sedan utvidgades hela universum explosivt snabbt - i det plötsliga kosmiska utbrottet, som populärt är känt såsom den "stora smällen".

BILD: J. ENGLUND
IDE: O. JEDEBY

Ska vi slå vad
om att jag kommer
till kullen där på
tio sekunder?

A black and white line drawing of a rabbit and a spotted dog lying on the grass, looking at each other. The rabbit is on the left, and the dog is on the right. They are both looking towards the center. The drawing is simple and stylized, with bold lines and no shading.

OBSERVATIONSRAPPORTER

Indiana.Kl.20. 27 april 1950.Källa:Flygbolaget TWA och Keyhoe, som intervjuade piloterna m.fl.

På 600 m höjd sågs ett underligt rött ljus under och bakom planet.DC 3:an flög med 280 km fart.Föremålet steg upp till höger och hann upp planet.Orangeröd skarp färg,som en klump glödande metall.Klotformad,överdelen lyste mest.Piloterna Robert Manning och Robert Adickes övertygade sig om att detta inte var någon röd vinglanterna eller något liknande.De vevade ned fönster- inga reflexer.De rullade planet åt sidan.Tefatet höll samma fart som planet,gled undan då planet närmade sig men höll samma distans till planet.

Piloterna lutade sig fram och kunde se spridda ljus nere på marken och bilar på vägarna.Adickes anropade flygtrafikkontrollen,men man hade ingen uppgift om att någon farkost skulle befinna sig i området.Adickes fäste passagerarnas uppmärksamhet på tefatet.Sedan drog han på full gas och svängde tvärt in mot föremålet.Ögonblickligen dök den glödande skivan ned och ilade iväg mot norr.Dess hastighet beräknades till 640 km/tim.Eftersom planets hastighet var 280 km,betydde detta att tefatet mer än fördubblat sin hastighet på tre sekunder.

Såsom i alla dessa pilotrapporter var piloterna erfarna,de hade ca 6 000 flygtimmar bakom sig och hade det bästa renommé.Adickes sade:"Synen var så kuslig att man barnade.Tefatet var ca 16 km från oss.Varje gång väjde det precis som om det hade reglerats av en repulsionsradar.När vi rände iväg rätt emot det,försvann det som en blixst.Vi beräknade att dess diameter var ca 15 m.Vi såg det från sidan också.Tjockleken av disken var ca 1/10 av diametern.När tefatet följde oss jämsides var det ca 800 m från planet.Nu vet jag att tefat existerar,förut visste jag det inte." Ingen störning av radion märktes.Flygvärdinnan Gloria Hinshaw:" det såg ut som ett stort,rött hjul som rullade fram.Hade jag inte sett detta underliga,skulle jag inte trott vad piloterna sa."

Mr S.N.Miller,direktör i ett juvelerarbog i St.Paul,Minn.: "Det hade samma färg som den på neonskyltar och det såg helt enkelt ut som en stor röd skiva.Jag brukade skratta åt tefats- historier,men det gör jag inte nu längre."

Andra passagerare som bekräftade observationen:C.H.Jenkins. ing.i Boeing Aircraft Co,D.C.Bourland,dito,E.J.Fitzgerald, vicedirektör i ett metallvarubog i Chikago,flera tjänstemän iInternational Harvester Co.

Tefatsdetaljer saknas såsom oftast i pilotrapporter på grund av avståndet till tefatet.Det viktiga här är beräkningarna och kontrollen med vittnesmålen av omdömesgilla passagerare.

OBSERVATIONSRAPPORTER

Lowell. 20 maj 1950. Källa: Observation av professor Seymour L. Hess, astronom och meteorolog, nu vid Florida State University. Hans egen brevbekrivning återges i NICAP:s "The UFO evidence".

"Jag såg föremålet mellan 12.15 och 12.20 den 20 maj från planen omkring Lowell observatorium. Det rörde sig från sydost till nordväst. Det var synnerligen framträdande och syntes med blotta ögat ha en viss storlek, dvs. det var inte bara en punkt. Under den senare hälften av observationstiden iakttog jag det med en kikare av styrkan 4. Först såg det ut som en fallskärm som tip-pats i vinkel mot vertikalen, men samma effekt kunde ha framkallats av ett klot delvis belyst av solen och delvis skuggat eller också av ett diskusformat objekt. Förmodligen finns det även andra former som kan ge samma intryck vid viss lutning och belysning. Jag kunde se det tillräckligt noga för att försäkra mig om att det inte var ett flygplan (inga propellrar eller vingar syntes) eller en fågel. Jag såg inga tecken på avgaser eller beteckningar på föremålet.

Lyckligtvis passerade föremålet mellan mig och ett litet klart cumulusmoln i NV. Alltså måste det ha befunnit sig i nivå med eller under molnet. Efter några sekunder försvann det uppenbarligen i molnet.

Det lyste mot himlen men såg mörkt ut mot molnet. En grå kropp som tedde sig lysande mot en relativt mörk himmel och mörk mot ett lysande moln, kunde ha gett denna effekt. Om hälften av föremålet var i solljus och den andra hälften i skuggan, skulle den solbelysta delen inte visa någon märkbar kontrast mot molnet, under det att den skuggiga delen skulle te sig mörk.

Jag ringde genast till US Weather Bureau (ca 4 km från observatoriet). De fann att molnet befann sig på ca 2 000 m höjd. Efter som sådana uppskattningar är riskabla, fick jag observationer om temperatur och daggbildningspunkter och från den kända fallgraden av dessa kvantiteter i en konvektiv atmosfär, kalkylerade jag fram molnbasens höjd till 4 000 m (12 000 feet).

Jag tror att denna siffra är mera exakt, därför att senare på dagen tätnade cumulusmolnet, men befann sig hela tiden ett bra stycke ovanför våra bergstoppar i grannskapet. Dessa har en höjd på ca 2 000 m. Sedan jag nu fått en uppfattning om föremålets höjdläge och dess vinkeldiameter genom kikaren, ungefär motsvarande en dime, tjugofemöring, sedd med blotta ögat på ett avstånd av ca 50 feet (15 m), så beräknade jag dess storlek till 3-5 feet (ca 1-2 m) vid en höjd av 6 000-12 000 feet (ca 2 000-4 000 m) och en zenitvinkel på ca 45 grader. Denna storleksberäkning kan lätt vara fel med en marginalfaktor på 1 eller 2, men jag är viss om att det var ett litet föremål. Molnen drev från SV till NO i rät vinkel mot föremålets färdriktning. Därför måste det på något sätt drivits av en kraftkälla ombord. Jag klockade det inte men för den höjden skulle jag beräkna dess hastighet att vara ca 100 miles/tim = ca 160 km/tim, kanske så hög som ca 200 miles/tim = 320 km/tim. Detta tyder också på en farkost med drivkraft. Likväl kunde jag inte höra något motorbuller.

Seymour L. Hess"

Tillägg med handstil: "detta är en kopia av redogörelsen som jag skrev ned inom en timma efter observationen."

UFO-ENTUSIAST PÅ BESÖK HOS DALA-DEMOKRATEN.

En Julidag i början på Juli besökte Carl-Gustaf Porat, för dåvarande på semester, Dala-Demokraten i Mora.

DD. började artikeln följande:

" UFO-varelser, med blåsvart hår, blå ögon, ljus hy, ganska snarlika människor, ca 170 centimeter långa, men utan fingeravtryck, vandra omkring i de dalska skogarna.

En för tidig rötmanadshistoria? Eller ett nytt trix för att få bärmärkena för sig själv?

Tja, säg det.....

I alla fall hävdar Carl-Gustaf att så är fallet.

— Jag har talat med hundratals personer, ett 20-tal bara här i Dalarna, som gjort sådana iakttagelser.

Har inte tidningen fått några rapporter? Undrar han för-
synt fingrar på UFO-Sverige-märket på kavajens bröstficka.

Nej dethar vi inte.

Några officiella bevis för att varelser, lika människor, finns ej, men mycket pekar på att några sådana gjort strandhugg på Jorden. Varje år kommer hundratals uppgifter om observationer av sk flygande tefat och andra flygande tingestär världen över. De flesta, för att inte säga alla, avfärdas som synvillor eller halucinationer. Eller också får de en naturlig förklaring, meteorologiska fenomen, flygplan, väderballonger, etc. Men det är inte sådana Carl-Gustaf pratar om.

— Visst finns det rymdskepp och UFO-varelser mitt ibland oss, säger han. Vi har 20 olika sorter här ibland oss på Jorden. De kommer från olika delar av universum, och har färdats hit botten tid och rum. Jag har själv sett nio olika typer, berättar Carl-Gustaf och säger att han själv utsetts till ett av UFO-folkets medium.

— Allmänhetens intresse ökar stadigt, men de flesta som ser UFO vågar inte berätta det av rädsla för att bli betraktade som knäppa. Sådant bekymrar inte Carl-Gustaf.

— Det är vanligt att vi betraktas som konstiga. Men jag har fakta. UFO-folket vill hjälpa mänskligheten på Jorden till ett högre medvetande och en bättre värld, menar Carl-Gustaf.

Dala-Demokraten
1983-07-20

ASTRONOMISK NYHET !!!!!

Sommarens stora astronomiska nyhet tillkom av en slump. Instrumenten på Iras, ett satellitoaserat rymdteleskop skulle ställas in, kalibreras. Infrarödstrålningen från Vega, 26 ljusår bort, togs till utgångspunkt för kalibreringen. Då upptäcktes att Vega omger sig med en partickelskiva. Forskarnas tolkning är att här finns ett planetsystem i vardande.

Infrarödstrålningen som kom in i Iras instrument var tio till tjugo gånger mer intensivt än beräknat. Strålningens källa var utbredd, tjugo bågsekunder, istället för punktformig. Vega ligger på 26 ljusårs avstånd från oss, 20 bågsekunder motsvarar 80 astronomiska enheter (avståndet mellan jorden och solen). Om man beaktar att Vega är dubbelt så stor som solen motsvarar detta vårt solsystems dimensioner.

LÅNGVÄGIG STRÅLNING

Iras mäter långvägig infrarödstrålning, värmestrålning från astronomiskt kalla objekt, från ett par hundra grader Celsius över rumstemperatur och ner mot absoluta nollpunkten. Materialet kring Vega har en medeltemperatur på -160°C , bara 90 K. Iras forskarna fann att Vega omger sig med en skiva av partikelmateriell. Partikelstorleken är runt en millimeter - som blyhagel - men ettusen till tiotusen gånger grövre än det interstellära stoftet. Forskarna tror att partikelskivan är embryot till ett planetsystem, att vi med hjälp av Iras från parkettplats kan följa ett solsystems tillblivelse.

VEGA ÄR EN UNG STJÄRNA

Vega är alltså dubbelt så massiv som vår sol, den har mycket högre yttemperatur, 9 700 K mot solens 6 000 K, och lyser 58 gånger starkare än vår sol. Tyngre stjärnor gör i förbränningen av med sitt väte snabbare än lättare.

Vårt solsystem är 4,6 miljarder år gammalt och solen kommer att lysa ungefär som nu i fem miljarder år till, Vega lyser som nu i högst totalt en halv miljard år innan den sväller upp till en röd jätte. Stjärnan med omgivande stoft uppstod kanske under jätteöclornas tid på jorden, och det solsystem i vardande som upptäckts med Iras kommer aldrig att bli färdigt. Om det redan nu finns större planetliknande kroppar bland stoftet runt Vega vet vi inte - ännu. Iras kan inte upptäcka dem. Men där kommer aldrig att finnas beodda världar. "Vi kan lugnt räkna med att Iras kommer att upptäcka fler solsystem i vardande", kommenterade vetenskapliga tidskriften Nature upptäckten.

TEORETISKT VIKTIGT

Stoftskivan runt Vega visar att teorierna om vårt solsystem har uppkommit är på rätt spår. Att upptäckten faktiskt skedde av en slump så fort ett lämpligt instrument fanns till handa, och att det gäller en stjärna i vårt omedelbara astronomiska grannskap, visar att det måste vara rätt vanligt att stjärnor omger sig med planetsystem. Teorin om hur stjärnor uppstår förutsätter att de antingen bildas i par eller att de får mindre kompanjoner. Den unga stjärnan T-Tauri har en som är 20 gånger tyngre än Jupiter, vårt solsystems största planet, som ofta har beskrivits som en döfödd stjärna. Genom att studera närbelägna stjärnors rörelse har kompanjoner i den storleksordningen upptäckts tidigare, men inte setts. T-Tauri kompanjonen upptäcktes - infrarött ljus - med ett teleskop på Hawaii.

Forts. på nästa sida

Forts. fr. förgående sida.

Kommande instrument på marken och satellitburna instrument väntas kunna visa upp Jupiterstora objekt. Irasobservationerna av Vega visar att det lönar sig att leta efter dem. Iras - InfraRed Astronomical Satellite - sattes i bana runt jorden den 26 Januari i år. Satellitens uppgift är att kartlägga himlen i infrarött i fyra olika våglängder, mellan 8 och 120 mikrometer, med en upplösningförmåga på 1 x 4 dag-minuter, och göra detaljoobservationer med större upplösningförmåga. Att göra observationer på marken i Iras arbetsområde har beskrivits som att försöka studera Vintergatan med blotta ögat en solljus dag. På en höjd av 900 km och genom att teleskopet kyls med flytande helium ner till 10 K, blir registrering av kalla kroppar möjlig.

18 MÅNADERS LIVSTID

Iras hade vid start 72 kg flytande helium ombord. Detta var beräknat för 11 månader, men åtgången verkar vara mindre än beräknat, så satellitens livstid blir förlängd med 18 månader. Iras väger nästan jämnt ett ton är 3,6 m lång och 2,2 m i skrovdiameter. Teleskopet ombord är av Ritchey-Chretien-typ, med 5,5 m fokallängd och huvudspegeln är 57 cm i diameter. För att reflektera långvågigt infrarött ljus är den tillverkad av beryllium. 62 halvledaredetektorer, kisel-arsenid-germanium-gallium- och kisel-galliumdetektorer "tar tempen" på interstellärt stoft, gasmassor i vår och andra galaxer- och planetsystem i vardande.

Avskrivet i ursprungs-
skick ur Ny teknik
Septemner -83
24 11 83
Janne Englund

OBSERVATIONSRAPPORTER

OBSERVATIONER AV PILOTER I LUFTEN

KOREA. September 1950. Källa: Berättad personligen av pilot D. för Mr. och Mrs Lorenzen, återgivet av Mrs Coral Lorenzen i hennes bok "The great flying saucer hoax".

Hos en god vän i Los Angeles träffade paret Lorenzen piloten D. vars namn som ofta i dessa sammanhang måste hållas hemligt. Han hade tjänstgjort i flottans flyg under Koreakriget och var en av de sex som bevittnat sensationella möten med UFO. D. hade med sin radar- och kanonman lyft från däck på ett hangarfartyg utanför Koreas kust tidigt en morgon i september 1950. Solen hade inte gått upp och luften bet i skinnet. Uppdraget tillsammans med två andra plan gällde att bomba en truckkonvoj som underrättelsetjänsten ansåg rörde sig i en dalgång ca 150 km från Valufloden. Kl. 7 syntes solen ovan bergen medan planet flög 3 000 m över dalgången. De siktade inte inte sitt mål men de siktade något annat.

"Jag höll ögonen på marken för att upptäcka konvojen och blev överraskad av att se två runda skuggor stryka över marken från nordväst med en väldig fart. Vi flög norrut över en dal som omgavs av berg till öster och väster med ett pass direkt framför oss. När jag såg skuggorna tittade jag upp och såg föremålen som orsakade dem. De var väldiga. Jag visste det så snart jag tittade på min radarskärm. De gick också med god fart, ca 1 800 km/tim. Radarbilderna angav ca 2 km mellan föremålen och våra plan, då rätt som det var föremålen tycktes hålla igen, backa och börja en dallrande rörelse. Min första reaktion var förstås att skjuta. Jag gjorde mina vapen klara, vilket automatiskt satte kanonkameran i funktion. Men när jag så gjorde, blev radarn tokig. Skärmen blommade upp i ett skarpt sken. Jag försökte dämpa skenet genom att skruva ned sensitiviteten, men detta hade ingen verkan. Jag förstod att min radar hade låst sig och var obrukbar. Då anropade jag fartyget med mitt kodnamn. Två gånger ropade jag koden men min mottagare fungerade inte blockerad av ett sällsamt väsende ljud. Två andra frekvenser försökte jag, men jag kunde inte komma igenom. Var gång jag ändrade frekvensen blev bandet klart för ett ögonblick, sen började störningarna.

Medan detta pågick höll föremålen på att skälva därute framför oss och höll vår fart. Ungefär när jag gav upp försöken att anropa fartyget började dessa ting manövrera omkring våra plan, kretsande över och under oss. Jag fick en bra titt på dem.

Jag har aldrig sett något liknande, och sedan vi kommit tillbaka till fartyget erfor jag att de andra piloterna i detta uppdrag tyckte detsamma. De var väldiga, sa jag förut.

Innan min radarutrustning blev obrukbar, begagnade jag avstånd-indikatorn jämte referenspunkter på kanopen för att bestämma storleken. De var åtminstone 200 å 250 m i diameter.

Objekten hade ett utseende som försilvrade speglar omgivna av en rödaktig glöd. De var formade liksom en hatt på en kuli, de hade ovala gluggar från vilka strålade ett koppargrönt ljus, som ibland skiftade till blekt pastellfärgat. Ovanför gluggarna fanns en skimrande röd ring som omslöt överstycket.

När tingen var över oss kunde vi se bottendelen. I mitten på undersidan fanns ett cirkulärt område, alldeles kolsvart utan reflexer. Det var helt enkelt som svart bläck och det var märkligt att iaktta att hur hela föremålet än dallrade i manövrerna, så höll sig denna svarta cirkel i underdelen alldeles orör-
lig.

På en fråga av Mr Lorenzen svarade D., att han kände en hetta i kabinen, som han beskrev som en högfrekvensvibration. När de underliga objekten avslutat sin inspektion av bombplanen vände de och gav sig av åt samma håll från vilket de kommit. De försvann med högsta fart. De tre planen återvände till sin bas på fartyget och avlämnade rapport. De sex männen utfrågades av stridsunderrättelsen, en och en i taget och sedan tillsammans. De och deras plan testades grundligt vad gällde strålningsinverkan. Piloterna fick aldrig reda på testresultaten utom att deras instrumenttavlor hade blivit starkt lysande och att alla filmerna i kanonkamerorna blivit dimmiga och exponerade. "Mrs Lorenzen", sade piloten, "dessa ting var verkliga och intelligenta behärskade". Mrs Lorenzen frågade: "Varifrån tror ni de kommer?" Piloten svarade: "Jag skulle anta för mycket om jag skulle försöka att definitivt ange deras ursprung. Men detta vet jag, att dessa ting var produkter av intelligenser långt högre än våra egna, av en vetenskap långt mer avancerad än vår. De måste komma från yttre rymden. Det finns inget annat svar." Här föreligger samtidig och samstämmig observation av 6 piloter samt radarregistrering. Strålning sätter instrumenten ur funktion. Fallet synes omöjligt att bortförklara ur teknisk-vetenskaplig synpunkt.